

» REPORTATGE | DISSETENA EDICIÓ DEL FÒRUM DE REFLEXIÓ

L'esport al divà

Més de vint ponències aprofundeixen en 'La Cultura de l'Esport', el títol de les jornades de la Societat Andorrana de Ciències (SAC), amb la participació d'un centenar de persones.

REDACCIÓ
Andorra la Vella

Reflexions i anàlisi sobre l'esport del país des de molts punts de vista. Això és el que van aportar dissabte a la sala d'actes del Centre Cultural la Llacuna més de vint ponències en unes jornades, patrocinades pel ministeri de Cultura i Crèdit Andorrà, en què van tenir cabuda des dels valors que transmet la pràctica esportiva fins a la gestió dels equipaments esportius del país, passant per les lesions, el dopatge, la família o la comunicació. Una radiografia extensa que va satisfer Àngels Mach, presidenta de la SAC. "La nostra entitat vol aprofundir en el coneixement, i l'esport és un àmbit més. Crec que era un bon moment per plantejar aquesta temàtica", explicava. D'entre els molts punts que es van tocar en la jornada, Mach destacava el debat per a millorar la gestió dels equipaments esportius o el treball per potenciar l'esport d'alt nivell. El coordinador de les jornades, Francesc Poujarniscle, valorava que "l'esport és una oportunitat per desenvolupar el país, millorar la societat i perquè tots els agents esportius siguin conscients dels seus beneficis". També considerava que l'ideal seria poder treure el màxim profit de l'esport amb el menor cost possible.

Entre els participants hi va haver,

Un moment de les jornades, a la Llacuna.

ANA

Es van tocar temes diversos: valors, gestió, salut, comunicació...

esportistes, dirigents i gestors esportius, especialistes mèdics i educatius. Bernat Escoda, metge i especialista en medicina de l'esport, que va parlar de lesions de nens i adolescents en els esports de neu, valorava la idoneïtat de fóruns d'aquest tipus per contrastar opinions i enriquir l'àmbit esportiu. Destacava per exemple que es fes èmfasi en temes com la necessitat d'inculcar valors entre els més joves. També va tenir presència un dels esdeveniments més importants de l'any, la Copa del món d'esquí de Soldeu. Com és habitual les jornades de la SAC es complementaran amb la publicació del recull dels treballs.

La tribuna

La cultura de l'esport

La SAC ens convida a unes jornades per conèixer més bé els aspectes d'aquesta cultura

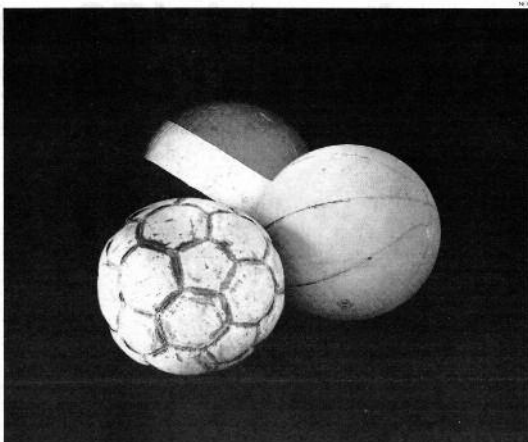

La pràctica habitual de l'esport ha esdevengut, avui, part de la cultura de totes les economies desenvolupades. Aquest fenomen és recent i s'està globalitzant. Una prova de la novetat del concepte esport a l'es que no hi ha referències, almenys en català, sobre el tema.

Fins i tot el *Diccionari Popular de la Llengua Catalana* d'Alseders del 1907 i els posteriors com el *Diccionari de la Llengua Catalana* de Salvat y Comp., l'*Enciclopèdia Moderna Catalana* de Fabra, el *Diccionari Català Castellà* i *Castellà-Català* de Rovira i Virgili, no l'esmenten. No serà fins al *Diccionari Ortogràfic* de **Pompeu Fabra el 1927 i el *Diccionari General de la Llengua Catalana* del mateix i de l'any 1932 en què començarà a fixar la paraula esport de manera definitiva i en alguns casos iniciant el seu desenvolupament de manera definitiva i en alguns casos iniciant el seu desenvolupament del mot anglès sport.**

El *Diccionari de la Llengua Catalana*, l'any 1974, en l'entrada esport en fa una definició limitada de «sistema ordenat de pràctiques corporals fetes en competició fonamentals en el màxim rendiment per utilitzar desigualment aquestes, que té com a objectiu aconseguir la victòria i el rècord». El concepte de llavors ha evolucionat encara més i millor. La definició de **Fabra** el 1932 era més ampla en dir «jooc o exercici corporal en què es fa prova d'agilitat i destresa o de força, i que aprofita al cos la rapidesa, al qual s'adona promptitud, avidesa, tenacitat, etc., com són els jocs de pilota, la natació, l'excursionisme, etc.».

AQUESTA generalització, a totes les edats, a la majoria de països del món, és un indicador més de prosperitat i d'un desenvolupament i plus de desenvolupament. L'evolu-

No serà fins al *Diccionari Ortogràfic* i el *Diccionari General de la Llengua Catalana*, ambdós de Fabra, on què es començarà a fixar la paraula esport

ció de les cultures de l'oci i l'espectacle competitiu, del l'educació, de la salut, fins i tot dels valors i d'altres han conduït a forjar la cultura de l'esport que impregna les societats de la postmodernitat.

PER CONÈIXER més bé els aspectes que constitueixen aquesta cultura de l'esport, el proper dissabte 19 de novembre, al Cen-

tre Cultural La Il·lucina d'Andorra la Vella, la Societat Andorrana de Ciències organitza i ens convida a assistir a les XVII jornades de la SAC, que comptarà amb **Françesc Pujarnis** amb *Les activitats físiques i esportives: una oportunitat*, **Lluís Orera** amb *El model esportiu d'Andorra. Necessitat d'un canvi*, **Jaume Martí** amb *Apercebut de l'esport: al·lèrgic als valors de la societat*, Gerard

Martínez amb *Ultra Trail: separació i solidaritat*, **Jaume Tomás** amb *70 anys: els valors de treballar en equip i en especial els esports col·lectius*, **Elvira Nadal** amb *Influència dels pares en l'actiu esportiu de l'infant*, **Isaac Benichuch** amb *L'esport com a element integrador per a persones amb necessitats específiques*, **Bernat Escoda** amb *Fíctics indèxims de l'actiu físic*, *l'exemple de les lesions de nen*, **Juanjo Padrós** amb *La importància de normalitzar en les federacions i clubs com a responsables de la promoció esportiva*, **Josep Tudó** amb *La gestió actual dels equipaments esportius a Andorra amb perspectiva històrica*, **Carmon**

Mombiedro amb *Com aprendre a cuidar el cos*, **Pere Frassas** amb *L'orientació esportiva com a assignatura de l'àrea d'educació física: un desenvolupament integrat de l'infant*, **Joaquim Torredà** amb *El valor social de l'esport i la seva integració al projecte educatiu*, **Alba Reguant** amb *De la tasca a l'èxit: un camí d'èxit i formació*, **Joaquim Vilana** amb *L'evolució de l'esport*, **Marc Casadevall** amb *El Kendo, entre esport i art*, **Hocino Halcane** amb *Què significa ser atleta d'elit: nivell, estil i actitud*, **Nani Durà** amb *L'esport i la dona: un protagonisme*, **Elisabet Raméol** amb *La responsabilitat dels educadors esportius*, **Xavier Comas** amb *Les activitats físiques i esportives en l'etapa primària: un mètode educatiu*, **Sandra Tudó** amb *Combater esportiu d'alt nivell i estadi: el Centre d'Esports Estadi d'Andorra*, **Gabriel Ferrnández** amb *El mètode de comunicació d'esport*, **Àlex Osorio** amb *Natació: ensenyant i aprenent. Les activitats físiques i esportives*, **Jordi Pujol** amb *L'organització d'una prova d'alt nivell: la Copa del Món d'esquí alpin*.

ENS HI ESPERA un programa variat i extens que serà obert pel secretari d'Estat d'Esports **Jordi Cerqueda**.

Una cultura de l'esport que es troba viva i en permanent moviment, existint i plantejant-se conceptualment.

La definició donada d'exercici corporatiu d'agilitat, destresa o força, que es practica individualment o en grup, amb intencionalitat lúdica o competitiva seguints unes regles per l'Institut d'Estadística de Catalunya del 1995 i mantinguda el 2007 esdevé insuficient.

La cultura de l'esport va evolucionant ràpidament, més del que se la pugui seguir o definir.

El repté d'atrapar-la és merèxit a assolir.

XVII JORNADES DE LA SOCIETAT ANDORRANA DE CIÈNCIES

L'esport centrarà les jornades del SAC

EL PERIÒDIC ANDORRAN DE LA VELLA

La cultura de l'esport serà l'objecte de debat de les XVII jornades de la Societat Andorrana de Ciències (SAC), que se celebraran demà, 19 de novembre, al Centre cultural La Il·lucina d'Andorra la Vella.

Françesc Pujarnis, llicenciat en educació física i practicant d'activitats físiques i esportives, serà el

coordinador de les jornades, que compten un any més amb la col·laboració del Govern d'Andorra i de Crèdit Andorrà. Els participants són experts professionals de l'àmbit esportiu andorrà i seran de portes obertes.

L'eix central de les jornades d'enguany serà analitzar la direcció que està agafant el fenomen esportiu a Andorra. La cultura de l'es-

port està en plena expansió, sobretot en els darrers 40 anys, gràcies al foment que en fan institucions i sectors científic, per una banda, i associacions, empreses esportives, institucions privades diverses i mitjans de comunicació, per l'altra. L'objectiu serà promoure un espai de debat de forma que es doni a conèixer i es potenciïn els aspectes positius de la pràctica de

l'esport. Es tracta, doncs, que aquestes jornades serveixin com a punt de partida per elaborar un full de ruta que orienti millor la política esportiva a Andorra.

TEMES I TÈXES A les jornades hi participaran llicenciats en educació física, metges especialistes en medicina de l'esport, farmàceu-

tics, psicòlegs, antropòlegs, organitzadors esportius, professionals de l'àmbit educatiu, esportistes i representants del Govern i d'altres institucions públiques del Principat d'Andorra. Es tractaran temes com el valor social i educatiu de l'esport per al desenvolupament dels infants, els components integradors que té l'esport en infants amb discapacitat i els efectes físics i els riscos de l'esport. L'estat de l'esport andorrà a nivell associatiu o la situació dels esports d'alt nivell a Andorra, entre d'altres. ■

18/11/2011

el Periòdic

CONFERÈNCIES

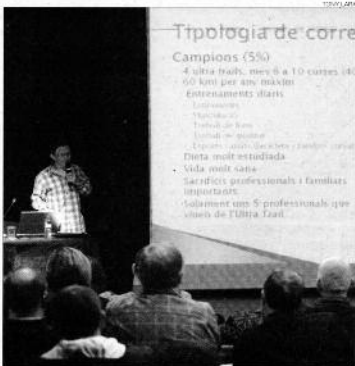
El model esportiu andorrà a les 17es Jornades de la SAC

Poujarnis creu que les instal·lacions tenen un «cost desmesurat»

Un centenar de persones van participar ahir a les 17es jornades de la Societat Andorrana de Ciències (SAC), on es va parlar de la cultura de l'esport. El coordinador de l'acte, Francesc Poujarnis, va explicar que a Andorra hi ha unes instal·lacions esportives molt bones però que tenen un cost molt elevat i en temps de crisi cal optimitzar recursos per treure'n el màxim profit. L'acte era patrocinat pel Ministeri de Cultura i Crèdit Andorrà.

La sala d'actes del Centre Cultural la Lléngua va ser l'escenari on es van pronunciar un total de 36 ponències relacionades amb l'esport. Els conferenciant, tots d'Andorra, es van parlar des d'un punt de vista sociològic, dietètic, així com també educatiu. El coordinador de les 17es jornades de la SAC va explicar a l'ANA que al llarg de les intervencions s'ha vist que calia un canvi en el model esportiu andorrà.

Poujarnis va indicar que a Andorra tenim unes instal·lacions esportives molt bones però, tenen

► Un dels conferenciant a les Jornades de la SAC, ahir a la Usacua.

un cost desmesurat», i, en temps de crisi, «cal optimitzar recursos perquè l'esport és prescindible però, pot aportar molts beneficis a la societat».

En aquest sentit, Poujarnis va afirmar que l'esport és una oportunitat per desenvolupar el país, millorar la societat i perquè tots els agents esportius siguin conscients dels seus beneficis. Amb tot, el coordinador de les jornades considera que l'ideal seria poder treure el màxim profit de l'esport amb el menor cost possible.

Les 17es jornades de la Societat Andorrana de Ciències duien per títol La cultura i l'esport. La presidenta de l'entitat, Àngels Macià, i el secretari d'Entorn d'Esports, Jordi Casquada, van ser els encarregats de donar la benvinguda i inaugurar el certamen. La primera de les més de 25 ponències va anar a càrrec del coordinador de les jornades i esportista, llicenciat en educació física i educador esportiu, Francesc Poujarnis, que va parlar sobre l'oportunitat que representa per a l'ésser humà les activitats físiques i esportives. Al llarg de tot el dia s'hi van tractar diferents aspectes relacionats amb el món de l'esport, des de la definició del model esportiu andorrà fins a la gestió dels equipaments esportius, passant per aspectes més estrictament relacionats amb la pràctica esportiva i la cura física de les persones, i el valor social de l'esport integrat en el projecte educatiu o l'entorn familiar.

Opinió

La tribuna

Crèdit Andorrà i les jornades de la SAC

El reconeixement als tretze anys d'esplendïda complexitat el testimonien els dotze llibres publicats fins avui

ANEXO
Pol

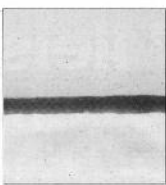

El 30è aniversari de la creació de Crèdit Andorrà, el 1999, va permetre iniciar la col·laboració amb la Societat Andorrana de Ciències per al patrocini, junt amb el Ministeri de Cultura, de les jornades de la SAC iniciades el 1986, concretant la cinquena. El que va permetre la represa de les mateixes, aturades després del 1987.

FINS LLAVORS s'havien tractat els temes El sector de la comunicació i les perspectives (març de 1996), El país i l'entorn (març de 1997), El país (abril de 1986), L'ensenyament del català a Andorra (desembre de 1986) i l'educació a Andorra (març de 1987), coordinada per **Maricel Fité i Vilajoana**.

A partir de llavors es van tractar el patrimoni cultural, una alternativa de

futur (1999) coordinada per **Margarida Tor i Faus**, Polítics... Solament (2000) coordinada per **Sobiràs Simons i Guàrdia**. Els motius de comunicació: realitat i objectius (2001) coordinada per **Montserrat Rencheira i Santacasa**. La creació artística: hoee a necessitat? (2002), coordinada per **Roger Mas i Canalis**. El sector primari a Andorra: el futur? (2003), coordinada per **Jaume Tilió i Torres**. L'estat de la recerca a Andorra: organismes públics i privats al desenvolupament (2004), coordinada per **Maria Jesús Llorens i Llorca**. La justícia social a Andorra (2005) coordinada per **Juan Carlos Rodríguez i Miliana**. El futur del comerç a Andorra: cap a on va? (2006) coordinada per **Jordi Tejero i Gans**. Les empreses andorranes, quin camí? (2007) coordinada per **Eusebi Nomen i Calvet**. Els valors de la nació andorrana avui (2008) coordinada per **Carla Riera González de Ubieta**. Quina formació per a la vida laboral? (2009) coordinada per **Silvia Rodríguez i Puente**. L'alt desenvolupament públic andorrà (2010) coordinada per **Univers Bertrana i Diaz**. La cultura de l'esport (2011) realitzada el passat 19 de novembre i

coordinada per **Francesc Poujarnis i Guàrdia**.

El patrocini de Crèdit Andorrà, directament o a través de la seva Fundació, amb el seu suport continuat ha estat indispensable per a poder realitzar la publicació de totes elles, una darrera any des de llavors.

TAMBE, i des de la tretzena, les ponències que participen a la jornada es troben a internet on disposem de DOI (Digital Object Identifica-

tori, número d'identificació propi a la xarxa gràcies al conveni establert amb l'Institut d'Estudis Catalans en format d'article separatament.

Aquest llibre va ser el primer de tots els que fa la SAC a portar el DOI. I si totes les publicacions han estat editades, des de l'inici, per la SAC, a partir de la dotzena s'ha disposat de número propi de ISBN com a editors. El 61.

La continuïtat i l'estabilitat aconseguides amb Crèdit Andorrà han permès a la Societat Andorrana de Ciències d'arribar al conjunt de disset edicions durant 24 anys, per les quals hi ha passat més de 234 ponents, amb les seves corresponents ponències amb les que han obert de manera interessadament el seu saber a través d'una acurada reflexió i treball per tal de fer-nos conèixer i participar dels temes tractats.

TEMES que prenen el pols a la realitat concreta de la societat andorrana actual, perquè la pugem afrontar en la seva més concreta essència, a través dels múltiples àmbits i protagonistes que la conformen,

dia a dia. El projecte generós de les activitats empreses culturals ha desenvolupat un avui estratègic. Especialment en l'àmbit del coneixement i la recerca.

INTERPEL·LAR l'intel·lecte dels ciutadans d'Andorra i així desenvolupar les capacitats intel·lectuals de la societat andorrana, reconeixent les activitats culturals, és una via indispensable si es vol continuar pujant graus de desenvolupament amb garanties de tot per sempre.

El reconeixement als tretze anys d'esplendïda complexitat i el testimoni dels dotze llibres publicats fins avui. Un camí que pot semblar llarg però que no ho és perquè encara no ha recollit tots els fruits més sabrosos que s'obtenen en el trajecte. L'agraïment, per l'acompanyament i l'expressa la SAC amb la voluntat de continuar mobilitzant la societat andorrana a repensar en tots els àmbits del seu interès, treballant plegam amb Crèdit Andorrà, un puntal ferm i eficaç en el mecanisme cultural, al servei del país. ■

Andorrà

CONFERÈNCIES

L'esport nacional des de diferents àmbits a les Jornades de la SAC

REDACCIÓ
ANDORRA LA VELLA

El món de l'esport i les peculiaritats de tot el que l'envolta al Principat és la temàtica de les 17es Jornades de la Societat Andorrana de Ciències (SAC), que es portaran a terme demà sota el títol *La cultura de l'esport*.

La sala d'actes del centre cultural La Llacuna d'Andorra la Vella acollirà des de les 9.30 una sèrie de conferències amb persones involucrades en l'es-

port nacional des de diferents vessants. Així, entre altres temes, es tractarà del model esportiu andorrà, els valors de treballar en equip, l'esport com a element integrador per a persones amb necessitats especials, els efectes indesitjables de l'activitat física, la gestió dels equipaments, de com aprendre a cuidar el cos, que significa ser atleta d'alt nivell i les responsabilitats dels educadors esportius. ■

CONFERÈNCIES

L'esport nacional s'analitza en les Jornades de la SAC

La cultura de l'esport serà l'objecte de debat de les 17es Jornades de la Societat Andorrana de Ciències (SAC), que se celebraran demà al centre cultural La Llacuna d'Andorra la Vella. Francesc Poujarnisclé, llicenciat en educació física i practicant d'activitats físiques i esportives, serà el coordinador de les jornades, que compten amb la col·laboració del Govern i de Crèdit Andorrà.

L'eix central de les jornades d'aquest any analitzarà la direcció que està agafant el fenomen esportiu a Andorra. L'objectiu serà promoure un espai de debat de forma que es doni a conèixer i es potencin els aspectes positius de la pràctica de l'esport. Es tracta que aquestes jornades serveixin com a punt de partida per a-

borar un full de ruta que orienti millor la política esportiva a Andorra.

En les jornades hi participaran llicenciats en educació física, metges especialistes en medicina de l'esport, farmacèutics, psicòlegs, antropòlegs, organitzadors esportius, professionals de l'àmbit educatiu, esportistes i representants del Govern i d'altres institucions públiques del Principat. Es tractaran temes com el valor social i educatiu de l'esport per al desenvolupament dels infants, el component integrador que té l'esport en infants amb discapacitat, els efectes positius i els riscos de l'esport, l'estat de l'esport andorrà en l'àmbit associatiu, etcètera.

Redacció // Andorra la Vella
@mes_andorra

Articles of Fòrum.AD

Les jornades de la SAC posen de manifest que el model esportiu andorrà necessita optimitzar recursos

2011-11-19 22:11:48 Agència

Un centenar de persones han participat aquest dissabte a les dissetenes jornades de la Societat Andorrana de Ciències (SAC) on s'ha parlat de la cultura de l'esport. El coordinador de l'acte, Francesc Poujarnisclé, ha explicat que a Andorra hi ha unes instal·lacions esportives molt bones però que tenen un cost molt elevat i en temps de crisi cal optimitzar recursos per treure'n el màxim profit. L'acte ha estat patrocinat pel Ministeri de Cultura i Crèdit Andorrà.

La sala d'actes del Centre Cultural la Llacuna ha acollit aquest dissabte 26 ponències relacionades amb l'esport. Els conferenciantes, tots d'Andorra, n'han parlat des d'un punt de vista sociològic, dietètic, així com també educatiu. El coordinador de les dissetenes jornades de la Societat Andorrana de Ciències (SAC), Francesc Poujarnisclé, ha explicat que al llarg de les intervencions s'ha vist que calia un canvi en el model esportiu andorrà.

Poujarnisclé ha indicat que 'a Andorra tenim unes instal·lacions esportives molt bones però, tenen un cost desmesurat' i en temps de crisi, 'cal optimitzar recursos perquè l'esport és prescindible però, pot aportar molts beneficis a la societat'.

En aquest sentit, Francesc Poujarnisclé, ha afirmat que l'esport és una oportunitat per desenvolupar el país, millorar la societat i perquè tots els agents esportius siguin conscients dels seus beneficis'. Amb tot, el coordinador de les jornades ha considerat que l'ideal seria poder treure el màxim profit de l'esport amb el menor cost possible.

L'acte ha estat patrocinat pel Ministeri de Cultura i Crèdit Andorrà i durant tot el dia hi han passat un centenar de persones.

- Recommend on Facebook
- Tweet about it
- Subscribe to the comments on this post
- Imprimeix
- Envia la notícia a un amic

Títol:

Tret de sortida a les XVII Jornades de la SAC amb l'esport com a eix central de les ponències

Resum:

Andorra la Vella.- Les XVII Jornades de la Societat Andorrana de Ciències (SAC) titulades La cultura i l'esport ha iniciat el seu recorregut aquest dissabte al matí amb la benvinguda i inauguració per part de la presidenta de la societat, Àngels Mach, i el secretari d'Estat d'Esports, Jordi Cerqueda. La primera de les més de 25 ponències que s'exposaran al llarg del dia ha anat a càrrec del coordinador de les Jornades i esportista, il·lencinat en educació física i educador esportiu, Francesc Poujarnisclé, que ha parlat sobre l'oportunitat qu'representa per a l'ésser humà les activitats físiques i esportives. Al llarg de tot el dissabte s'hi tractaran diferents aspectes relacionats amb el món de l'esport, des de la definició del model esportiu andorrà fins a la gestió dels equipaments esportius, passant per aspectes més estrictament relacionats amb la pràctica esportiva i la cura física de les persones, i el valor social de l'esport integrant-lo en el projecte educatiu o l'entorn familiar. Les jornades duren matí i tarda amb debats al final del migdia i al vespre.

Text:

Data de publicació: 2011-11-19 10:15:28

Seccions: Societat, Cultura

Territoris: Andorra la Vella, Nacional

Signatura: Redacció

Foto: ANA/A.R.

Inici de les XVII Jornades de la SAC La cultura i l'esport amb la presidenta de la societat, Àngels Mach, el secretari d'Estat d'Esports, Jordi Cerqueda, i el coordinador de les Jornades, Francesc Poujarnisclé, aquest dissabte al matí a la Llacuna

Títol:

Les jornades de la SAC posen de manifest que el model esportiu andorrà necessita optimitzar recursos

Resum:

Andorra la Vella.- Un centenar de persones han participat aquest dissabte a les dissetenes jornades de la Societat Andorrana de Ciències (SAC) on s'ha parlat de la cultura de l'esport. El coordinador de l'acte, Francesc Poujarnisclé, ha explicat que a Andorra hi ha unes instal·lacions esportives molt bones però que tenen un cost molt elevat i en temps de crisi cal optimitzar recursos per treure'n el màxim profit. L'acte ha estat patrocinat pel Ministeri de Cultura i Crèdit Andorrà.

Text:

La sala d'actes del Centre Cultural la Llacuna ha acollit aquest dissabte 26 ponències relacionades amb l'esport. Els conferenciant, tots d'Andorra, n'han parlat des d'un punt de vista sociològic, dietètic, així com també educatiu. El coordinador de les dissetenes jornades de la Societat Andorrana de Ciències (SAC), Francesc Poujarnisclé, ha explicat a l'ANA que al llarg de les intervencions s'ha vist que calia un canvi en el model esportiu andorrà.

Poujarnisclé ha indicat que 'a Andorra tenim unes instal·lacions esportives molt bones però, tenen un cost desmesurat' i en temps de crisi, 'cal optimitzar recursos perquè l'esport és prescindible però, pot aportar molts beneficis a la societat'.

En aquest sentit, Francesc Poujarnisclé, ha afirmat que l'esport és una oportunitat per desenvolupar el país, millorar la societat i perquè tots els agents esportius siguin conscients dels seus beneficis'. Amb tot, el coordinador de les jornades ha considerat que l'ideal seria poder treure el màxim profit de l'esport amb el menor cost possible.

L'acte ha estat patrocinat pel Ministeri de Cultura i Crèdit Andorrà i durant tot el dia hi han passat un centenar de persones.

Data de publicació: 2011-11-19 19:46:52

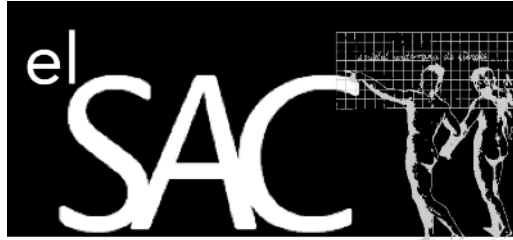
Seccions: Cultura

Territoris: Andorra la Vella

Signatura: M.S.

Foto: M.S.

Secretari general de l'Automòbil Club d'Andorra, Antoni Sasplugas, ha estat un dels ponents de les dissetenes jornades de la SAC i la seva ponència s'ha titulat: 'l'Administració pública i associacions, una aliança a explorar'.

BUTLLETÍ CULTURAL NÚM. 158 NOVEMBRE-DESEMBRE 2011

EDITORIAL

Per Francesc Poujarnisclé i Guix
Llicenciat en educació física i practicant
d'activitats físiques i esportives,
coordinador de les XVII Jornades

És difícil trobar un àmbit tan poc qüestionat i arrelat a la nostra societat com l'esport. Aquest fenomen cultural, social i econòmic, que ha evolucionat exponencialment des de mitjan segle XX, s'ha integrat definitivament en la cultura occidental i no admet quasi bé discussions sobre la seva pertinència. La seva expansió s'ha dut a terme en tots els àmbits i hem observat com, en els últims quaranta anys, el nombre d'usuaris i sobretot de disciplines esportives no han parat d'augmentar, amb la consegüent diversificació dels marcs de pràctica esportiva. Els factors clau d'aquesta proliferació han estat, d'una banda, els beneplàcits atorgats a la realització d'activitats físiques i esportives per part d'institucions i del sector científic, i de l'altra, la informació esportiva constant que rebem per part dels mitjans de comunicació i la tasca

que exerceixen moltes associacions i empreses dedicades a fomentar-ne la pràctica. En aquest sentit seria justa una reflexió sobre la dinàmica i direcció que està agafant el fenomen esportiu i poder extreure'n una crítica constructiva que ens ajudi a conservar-ne els aspectes més positius, que són molts, i a desvincular-nos dels elements que constitueixen un perill en relació amb la salut i les dinàmiques socials. Aquestes XVII Jornades de la SAC poden ser un excel·lent marc de debat per tractar sobre totes aquestes qüestions i altres, i participar en l'elaboració d'un full de ruta que ajudi a orientar d'una manera més acurada la política esportiva del nostre país.

Segons molts historiadors de l'esport modern (C. Pociello; J. M. Delaplace, etc.) aquesta activitat, que té el seu origen etimològic en el mot *deportare*, que significa "divertir-se" i "recrear-se", va començar a veure la llum a Anglaterra a mitjan segle XVIII en els jocs populars que es realitzaven en el medi rural (corsa a peu, boxa, etc.). Progressivament i durant la primera part del segle XIX es desenvolupà d'una manera no oficial, en l'àmbit escolar i universitari anglès, una pràctica lúdica que podem catalogar com a l'embrió de l'esport actual. La pràctica esportiva ja més reglamentada s'instaurà en primer lloc en el sector de l'ensenyament, sobretot a la segona meitat del XIX, i un exemple significatiu n'és la tasca realitzada per T. Arnold al Col·legi de Rugby. Aquesta implantació de l'esport en l'àmbit escolar britànic anà inicialment acompanyada d'una voluntat de diferenciació social que es va traduir en una pràctica distintiva de disciplines en funció de la categoria dels centres educatius. Paral·lelament sortiren a la llum detractors d'aquest *modus vivendi* de l'esport que promogueren sobretot, ja entrat el segle XX i majoritàriament a França, una pràctica menys competitiva basada sobretot en l'anomenada gimnàstica sueca, que valorava més un desenvolupament físic analític a través de diversos exercicis. Malgrat aquesta complexa expansió, les activitats físiques esportives s'acabaren establint en els diferents sistemes educatius i, evidentment, en la societat civil en general, amb el

La cultura de l'esport

novembre/desembre/2011 1

naixement de clubs i associacions i amb l'aparició de competicions internacionals, com per exemple els Jocs Olímpics moderns, que van veure la llum sota la impulsió de Pierre de Coubertin l'any 1896 a Atenes.

Avui en dia els àmbits de pràctica esportiva són múltiples i diversos autors n'han extret famílies i classificacions. Crec que podem resumir-ho que la relació amb les activitats físiques i esportives, en la nostra societat occidental, es pot dur a terme mitjançant la recerca de quatre grans finalitats: (1) recerca del benestar físic i mental; (2) desenvolupament integral de l'individu; (3) assoliment del màxim rendiment individual i col·lectiu; (4) consum passiu d'esdeveniments esportius. La història ens ha mostrat que cada un d'aquests àmbits de pràctica ha evolucionat d'acord amb el context socioeconòmic i polític de l'època i del qual no podem fer abstracció per copiar-ne tots els significats. En relació amb aquestes quatre grans famílies podem constatar que:

- (1) La pràctica lúdica de les activitats físiques i esportives està relacionada amb el benestar i implica una exercitació física sovint moderada, amb el principal objectiu del plaer sense cap altra finalitat que assolir un grau de salut corporal i/o sobretot mental.

- (2) La pràctica d'activitats físiques i esportives que a través l'educació física esportiva escolar o la participació en clubs i associacions esportives promou un desenvolupament integral sobretot dels infants i joves en quatre grans capacitats: cognitives, motrius, afectives i sociorelacionals.

- (3) La pràctica esportiva de competició, en el vessant amateur o d'alt nivell, que busca el màxim rendiment individual o col·lectiu dels atletes utilitzant els coneixements científics i tècnics propis de les etapes de la que és aplicable a totes les etapes de la vida.

- (4) El consum passiu dels esdeveniments esportius, que es realitza mitjançant un seguiment sobre el terreny o a través dels mitjans de comunicació, com a públic expert, no iniciat o com a aficionat incondicional i que busca l'estètica, l'emoció, el dramatisme, la confrontació, etc.

A grans trets podem resumir que les dues primeres formes de pràctica utilitzen les activitats físiques i esportives com

un mitjà emprat per assolir els respectius objectius. L'esport en ambdós casos és una mena de catalitzador que facilita l'accés al benestar i a un desenvolupament global de l'individu extraient-ne els aspectes positius i intentant excloure'n els considerats nocius. En el marc civil, l'esport forma part d'una filosofia de vida que fomenta la dieta alimentària, l'exercici moderat, les cures corporals en la recerca del benestar i també és un mitjà d'integració per a persones amb necessitats especials. En el marc escolar, l'educació física esportiva no té com a finalitat l'ensenyament de les tècniques esportives ni l'assoliment de la perfecció en el gest esportiu o el rendiment. A títol d'exemple, l'aprenentatge en el marc de l'esquí escolar, inclòs en el programa d'educació física dels centres de primària andorrans, pot i ha de servir com un mitjà perquè l'infant resolgui un problema plantejat pel seu educador mitjançant la correcta estratègia cognitiva: es tracta d'aprendre a aprendre (capacitat cognitiva); que perdi la por als pendents i gaudeixi de la velocitat: es tracta de treballar els aspectes emocionals i sentimentals (capacitat afectiva); que respecti els altres usuaris de les pistes i sàpiga treballar en grup: es tracta de desenvolupar les capacitats de relacionar-se amb l'entorn integrant valors, normes i actituds que afavoreixin la posterior inserció social (capacitat sociorelacional); que millori el seu equilibri longitudinal i lateral: es tracta d'estimular les habilitats motrius de l'individu mitjançant exercicis adaptats (capacitat motriu). Aquestes capacitats no només es treballen amb infants sinó que es poden desenvolupar en totes les etapes evolutives de la vida. D'altra banda, en relació amb la pràctica esportiva de competició (3), la confrontació i el màxim rendiment són, en major o menor mesura, les grans finalitats. No vol dir, però, que per assolir aquestes fites els esportistes no accedeixin al benestar físic i mental o també desenvolupin capacitats com la superació personal, el treball en equip, el respecte a l'adversari i altres, però també és clar, sobretot per als més joves, que hi ha un risc inherent a la pràctica purament esportiva de competició. En relació amb l'estudi sociològic de l'esport, J. M. Brohm al seu llibre Sociologia política de l'esport, critica enèrgicament que "l'esport és la institució legitimada de la guerra

de tots contra tots" i compara les bases de l'esport amb les bases del capitalisme industrial: rendiment i competitivitat. En referència al rendiment esportiu, cal tenir cura de no malmetre els cossos dels infants i adolescents integrats en estructures associatives que promouen majoritàriament el resultat. Massa sovint, els tècnics d'aquestes estructures apliquen models d'entrenament i de gestió esportius emprats normalment per a adults que poden arribar a ser altament perjudicials i que tenen un impacte negatiu en l'equilibri fisiològic i psicològic dels joves. D'altra banda, Brohm també afirma que l'esport és "un aparell ideològic d'estat" i ho defineix com a "opi del poble". En aquest sentit podríem trobar

S'han fomentat dos grans corrents: d'una banda, l'esport competitiu, on prevalen els aspectes de rendiment i resultat, i de l'altra, les activitats físiques i esportives que s'utilitzen com a mitjà per aconseguir plaer i benestar o, en el cas dels infants, un desenvolupament integral de l'individu. Aquestes dues pràctiques són compatibles...

una relació entre les paraules de Brohm i la quarta gran finalitat que hem definit anteriorment: el consum passiu de l'espectacle esportiu (4). És evident que, en alguns països més que en d'altres, la importància institucional atorgada a l'esport i als resultats esportius és sovint exagerada així com la seva dilatada presència als mitjans de comunicació. La història ens ha mostrat que governs i poders fàctics han utilitzat, en moments d'autoafirmació, crisi o d'impopularitat, els triomfs d'un club i d'una selecció o l'organització d'esdeveniments esportius per promocionar-se i anestesiar una gran part de la societat, que de bon grat ho ha acceptat. El nacionalisme esportiu i el sentiment de pertànyer a un col·lectiu pot promoure valors com la cohesió social i ètnica, la col·laboració en l'esforç, etc. Però també pot derivar, emmarcat en un fenomen de massa social i apoderant-se dels públics més fràgils, en manifestacions intolerants, d'odi, violentes i sovint racistes. Un exemple ben clar el podem trobar en el món dels *supporters* radicals del futbol. De totes maneres l'ambivalència en el teatre de l'espectacle esportiu és palesa, ja que el públic també pot gaudir d'un esteticisme i d'unes emocions fora del comú que li donen un dimensió cultural. Endemés, i pel que fa Andorra i el seu posicionament estratègic com a país turístic, hem de considerar seriosament que les competicions i reagrupacions esportives són una gran oportunitat per potenciar el sector terciari.

Malgrat els elements negatius inherents a l'esport que hem observat, i que sovint són exactament el reflex del comportament de la nostra societat que també localitzem en molts altres àmbits, hem d'aprofitar la seva situació de privilegi. En aquesta línia, el Parlament Europeu, mitjançant la comissió de Cultura i Educació, va recomanar l'any 2007 la pràctica de 3 hores per setmana d'educació física tenint en compte, i entre d'altres motius, el sedentarisme i l'obesitat que pateixen els infants de la Unió Europea (3 milions de nens obesos a la UE l'any 2005). En aquest document d'intencions, la UE també declara que "l'esport ha de ser una eina en l'educació formal i informal".

Centrant nos de nou en el nostre país, és interessant fer una reflexió sobre quins aspectes podem treballar per potenciar els beneficis de les activitats físiques i

esportives. La presència de les activitats físiques i esportives en l'educació formal andorrana (sistemes educatius) estan relativament ben implantades i els diversos projectes curriculars dels centres escolars inclouen i detallen les capacitats per desenvolupar. En relació amb l'educació no formal (associacions i institucions sobretot privades que promouen l'esport fora l'horari escolar), crec que encara hem de seguir millorant entre tots. Sovint la principal finalitat és, com hem comentat abans, l'adquisició del gest tècnic i el rendiment. Tenint en compte que entre tots els infants andorrans, que practiquen alguna activitat física esportiva en l'àmbit no formal, un percentatge insignificant arribarà a l'esport d'alt nivell, no ens podem permetre el luxe de prescindir de tots els valors socials i educatius que poden vehicular aquestes activitats. És prioritari que els responsables esportius que se situen al capdavant de les juntes directives de clubs, i que altruïstament fan una gran labor, comencin a fer una reflexió en aquesta direcció, si encara no l'han feta. Les estratègies i accions poden ser múltiples, entre les quals podem destacar:

- Incloure en els estatuts o ideari els objectius generals per assolir que defineixin clarament la missió educativa de les associacions i entrenadors, i que aquests últims n'estiguin sensibilitzats i tinguin aquesta informació a l'abast.

- Vetllar perquè els tècnics i educadors esportius estiguin formats a la base i facilitar, motivar i potenciar una formació continuada de qualitat, participant-hi si cal econòmicament.

- Implantar, també des de les federacions, sistemes de competicions esportives alternatives que no incentivin només el resultat final i que valorin molt més la cohesió cultural, social i de gènere. A títol d'exemple, el model de l'Intercrosse al Canadà: són unes competicions de crosse (esport col·lectiu autòcton amb una mena de raqueta i pilota) que es realitzen en equips mixtos, s'evita al màxim el contacte, es barregen els jugadors de diversos centres escolars o equips, i no es dona gran importància al resultat.

- Desenvolupar trobades entre associacions de diferents esports amb la finalitat d'interrelacionar-se socialment i conèixer altres àmbits de pràctica esportiva.

- Etc.

Per finalitzar, i en relació amb l'educació informal (situacions quotidianes fora dels àmbits formals i no formals: relació amb amics, família, mitjans de comunicació, etc.) la clau és en el model que esportistes d'alt nivell i pares transmeten a les joves generacions. El comportament d'alguns pares observat durant la pràctica esportiva amb els fills és sovint inadquat. Seguint en l'actitud d'alguns progenitors, el seguiment o suport donat als fills i filles que estan en una estructura competitiva pot arribar a ser molt contraproduent (pressions a l'infant, insults als àrbitres, qüestionament de la tasca dels entrenadors, etc.). Els pares tenen un rol molt important en l'acompanyament dels fills en la pràctica esportiva tant lúdica amb el fill de l'alt nivell, i l'han d'assumir seriosament. Relacionant de nou esport i mitjans de comunicació, la imatge que donen alguns responsables i esportistes d'alt nivell, observable per a milers d'infants, esdevé una arma de doble tall. Algunes conductes són molt qüestionables, sobretot tenint en compte que els infants són veritables esponges. Les federacions i organismes internacionals haurien de ser molt més valents i reglamentar i sancionar, molt més del que ho fan, aquestes conductes reprovolables.

Hem vist que després del naixement de l'esport en la cultura occidental s'han fomentat dos grans corrents: d'una banda, l'esport competitiu, on prevalen els aspectes de rendiment i resultat, i de l'altra, les activitats físiques i esportives que s'utilitzen com a mitjà per aconseguir plaer i benestar o, en el cas dels infants, un desenvolupament integral de l'individu. Aquestes dues pràctiques són compatibles, i simplement es tracta d'adaptar-les a les necessitats, edats i entorn dels practicants sense oblidar que els joves no són uns adults en miniatura i que l'esport ha de ser per ells un element primordial de la seva educació.

Andorra és un país petit però amb una xarxa d'activitats esportives molt desenvolupada, i en són representatius totes les infraestructures, entitats públiques i privades, professionals, usuaris i subvencions dedicats al sector esportiu. Per aquest motiu hem d'orientar positivament tots aquests recursos i en definitiva aprofitar-los per construir una societat millor.

■ XVII JORNADES

Crèdit Andorrà

Imatges de les XVII Jornades de la SAC:
La cultura de l'esport
19 de novembre del 2011

Francesc Poujarnís, Jordi Cerqueda i Àngels Mach a l'obertura de les XVII Jornades

Les XVII Jornades de la SAC: La cultura de l'esport, realitzades el dissabte 19 de novembre del 2011 al Centre Cultural la Ilacuna, amb el suport del ministeri de Cultura i Creïtat Andorà, van ser inaugurades pel secretari d'Estat d'Esports, Jordi Cerqueda i la presidenta de la SAC, Àngels Mach, i van constar de les ponències següents:

Presentació: Les activitats físiques i esportives, una oportunitat

Francesc Poujarnis i Guix, esportista, llicenciat en educació física i educador esportiu, coordinador de les XVII Jornades

El model esportiu d'Andorra. Necessitat d'un canvi?

Lluís Orona i Sanz, llicenciat en ciències de l'activitat física i l'esport, especialitat en gestió esportiva i diploma d'estudis avançats de doctorat, i cap d'àrea de la Secretaria d'Estat d'Esports

La importància de comunicar en les federacions i clubs com a responsables de la promoció esportiva

Juanjo Padrós i Vega, seleccionador nacional de taekwondo, editor de la revista The Esport i responsable de marketing i comunicació de la Federació Europea de Taekwondo

Ultra Trail: superació i solidaritat

Gerard Martínez i Díaz, economista i organitzador esportiu

TEAM: els valors de treballar en equip i en especial als esports col·lectius

Jaume Tomás i Vilana, director tècnic de la Federació andorranca de bàsquet

Influència dels pares en l'activitat esportiva de l'infant

Elvira Nadal i Arraut, psicòloga, màster en psicologia de l'esport, sòcia de Psicoesport

L'esport com a element integrador per a persones amb necessitats especials

Isaac Banchich i Ayach, llicenciat en educació física i director tècnic de la Federació Andorranca d'Special Olympics

Efectes indesitjables de l'activitat física, l'exemple de les lesions de nens i adolescents en els esports de neu

Bernat Escoda i Alegret, metge i especialista en medicina de l'esport

Aportació de l'esport olímpic i els seus valors a la societat

Jaume Martí i Mandià, farmacèutic i president del Comitè Olímpic Andorà

La gestió actual dels equipaments esportius a Andorra amb perspectiva històrica

Josap Tudó i Cerqueda, llicenciat en educació física i post grau en gestió d'equipaments i instal·lacions esportives

Com aprendre a cuidar el cos

Carme Mombiedro i Castellarnau, metgessa i especialista en biologia i medicina de l'esport

Les activitats físiques i esportives en l'escola primària: un mitjà educatiu

Xavier Comas i Guixé, llicenciat en educació física i professor a primer cicle de l'Escola Andorranca al Pas de la Casa

El valor social de l'esport i la seva integració al projecte educatiu

Josquim Torredà i Martí, llicenciat en antropologia social i cultural per la Universitat de Barcelona i director del departament de Formació Professional i Serveis Escolars del Govern d'Andorra

Què significa ser atleta d'alt nivell: estat actual a Andorra i possibles millores

Hocine Falciani i Constantini, neclador

De la taula a l'estadi: un camí d'anada i tornada

Alba Reguant i Closa, farmacèutica i dietista, i esportista

L'apologia de l'esport

Joan Vilana i Díaz, llicenciat en sociologia i esportista

El kendo, entre esport i art

Marc Casadevall i Trousail, pianista i president de la Federació Andorranca de Kendo

L'ètica del control antidopatge

Juan Carlos Vidal i Vidal, metge de capçalera i controlador als Jocs dels Petits Estats i als Campionats Mundials d'Esports de Gel

L'esport i la dona: un antagonisme

Nani Duró i Arjol, esportista i vicepresidenta de la Federació Andorranca de Montanyisme

Administració pública i associacions, una al·lança a explorar

Antoni Sasplugas i Teixidó, secretari general de l'Autòmbol Club d'Andorra

L'entorn familiar com a camí de l'alt nivell

Jaume Esteve i Fernández, enginyer informàtic, pare d'esportista d'alt nivell i esportista

Les responsabilitats dels educadors esportius

Elisabet Ramérol i Puiggalí, advocat i llicenciada en educació física, professora a l'EFPEM i membre de la junta de la Federació Andorranca d'Esquí

L'orientació esportiva com a assignatura de l'àrea d'educació física: un desenvolupament integral de l'infant

Pere Frases i Homesles, llicenciat en educació física, professor a primer cicle de l'Escola Andorranca a Sant Julià i professor a l'EFPEM

Combinar esports d'alt nivell i estudi: el centre d'esports d'Ordino

Sandra Tuó i Montanyo, directora del Centre d'Esports d'Ordino, i Carles de Visa i Dolja, director tècnic de la Federació Andorranca d'Esquí

Els mitjans de comunicació i l'esport

Gabriel Fernández i Coy, periodista

Natació, ensenyances i experiència. Des de l'esportista fins al gestor

Aitor Osoño i Martí, enginyer i president de la Federació Andorranca de Natació

L'organització d'una prova d'abast mundial: la copa del món d'esquí alpi

Jordi Pujol i Planella, director de cursa de Grandvalira-Sòciou 2012

XVII JORNADES

